No. 1347

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1851.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 25 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents en regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 24 September.

Het schijnt dat de nacht kalmte heeft aangebragt in de Tweede Kamer onder de leden, die de aangelegenheden van de Oost in de vorige zitting hadden besproken. Althans van de vele leden, die het woord hadden gevraagd, heeft in de zitting van gisteren niet één den mond geopend. De paragraaf is zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Men heeft wel gedaan. De kwestien daags te voren met zooveel warmte en met hartstogt behandeld, hadden het niet in, dat men er zich boos over maakte. Alleen de manier, waarop zij door sommigen is besproken, heeft ons gehinderd; omdat wij daarin zien een gevaar voor onze koloniën. Wij zijn daarom voornemens daarop later terug te komen.

Gisteren heeft de heer Groen een amendement voorgesteld op § 6. Dat amendement was op zich zelven even aannemelijk als de redactie van de paragraaf, zoo als de commissie die had opgesteld. In beide redactiën toch werd over de besprokene werking der kieswetten niets gezegd, waardoor de Kamer kon geacht worden daarover een oordeel te hebben willen vellen. Er zat dus geen kwaad in het amendement van den heer Groen; maar dat werd gevonden in de redevoering ter adstructie van het amendement, waarin de werking der kieswetten te partijzuchtig werd beoordeeld, dan dat de heer Groen in de waarheid kon zijn. Het onschuldige voorstel van den heer Groen bekwam alzoo het doel, om, indien het werd aangenomen, door de Kamer een blaam te doen werpen op de kieswetten in de vorige zitting door haar aangenomen. Men kan ook daaruit zien, hoe weinig parlementaire [illegible] wij gisteren betoogden, en [illegible] Eergisteren bepaalde hij om over het lot van een bij de Kamer ingediend wetsontwerp incidenteel, zonder discussie *à fond*; te doen beslissen; gisteren zou hij gaarne door een zoogenaamd onschuldig amendement de Kamer hebben gebragt tot veroordeeling van haar eigen werk, en dat op grond van motieven, die partijdig gekozen, slechts een klein deel van de zaak doen kennen. Zulks is niet ontgaan aan den minister van binnenlandsche zaken, die der Kamer opmerkte, dat de heer Groen tot maatstaf van beoordeeling alleen had genomen het cijfer der opgekomene kiezers, en dan nog niet eens het cijfer van de kiezers van alle gemeenten, maar van slechts eenige gemeenten, terwijl in de kieswetten veel meer was geregeld dan de stemming tot de keuzen, die in alle geval slechts middel, geen doel is.

Het amendement van den heer Groen is verworpen met 44 tegen 4 stemmen.

De discussie over dat amendement heeft aanleiding gegeven tot een incident, dat wij niet onvermeld kunnen laten. De heer Groen heeft de stad Amsterdam aangehaald, als een bewijs tegen de goede werking der kieswetten. Was hij daartoe geregtigd? Wij gelooven 't niet. De deelneming der kiezers aan de keus van leden der Staten-Generaal en provinciën was vrij groot; zij was het minder voor de keus der gemeenteraden. Maar toch daaraan hebben deel genomen ruim drie vijfde der kiesgeregtigden. Wij hadden niet beter verwacht. En wie de Amsterdamsche neringdoende bevolking kent, zal zich misschien verwonderen, dat nog zoo groot een getal van kiezers is opgekomen. Intusschen wat daar ook van zij, de minister heeft zich laten ontvallen, dat hij in Amsterdam, de hartader van het land genaamd, een flaauwe slagader vindt. De uitdrukking in hare algemeenheid is ongelukkig gekozen. De heeren Groen en van Hall, vooral de laatste, hebben getracht Amsterdam van dien blaam te zuiveren. En de minister, de hardheid van zijne uitdrukking willende verzachten, is daarbij telkens even ongelukkig geweest in de keus zijner woorden. Amsterdam is flaauw, ja bij een groot deel harer kapitalisten, die hun vermogen uit den handel en de nijverheid hebben getrokken om ze in staatsschuldbrieven te steken; de handelsgeest is bij een groot aantal hunner verflaauwd. Bij den minderen nijveren stand is het politiek leven flaauw, dat is, wordt weinig zucht gevonden om zich met regeringszaken anders te bemoeijen dan onder een kop thee in den huisselijken vriendenkring. In zoo verre is de uitdrukking van den minister waar. Maar onder de meer gegoeden is meer politiek leven. Het is vooral zigtbaar [illegible] bij de laatste verkiezingen van den gemeenteraad, waarin de hoogere standen eene groote werkzaamheid hebben aan den dag gelegd, om de verkiezingen in hunnen geest te doen uitvallen. Een doel waarin zij volkomen zijn geslaagd.

Overigens heeft de minister met regt aangemerkt, dat in de laatste verkiezingen zich vooral een verschijnsel had vertoond, dat hij betreurt, namelijk »de onbehoorlijke werkzaamheid van sommige geestdrijvers in »eenige plaatsen; de uitoefening van een onbehoorlijken »invloed door eenigen, wier stand in de maatschappij »hen daarvan had moeten weêrhouden." Het is maar al te waar wat de minister van die geestdrijverij zeide, en er is niemand in de Kamer gevonden, die heeft gewaagd het tegen te spreken. Wij vergenoegen ons heden zulks te constateren; wij komen later op de zaak terug, als de herkiezingen zullen zijn afgeloopen.

§ 6 geeft geen stof tot aanmerking.

De heer de Poorter vindt bezwaar in § 7. Hij vraagt hoe men met dankbaarheid kan erkennen dat men vrij is gebleven van overstrooming, terwijl een groot gedeelte van Noord-Brabant een aanzienlijk deel van het jaar onder water heeft gestaan? Met goedkeuring van de commissie die het adres heeft opgesteld en van den minister zal de gelaakte zinsnede uit de paragraaf worden genomen. Een amendement van den heer Schiffer, dat eigenlijk slechts op eene onnoodige woorden-zifterij steunt, wordt verworpen, en de paragraaf aangenomen met 44 tegen 4 stemmen.

§ 8 gaat zonder stemming door. [illegible]

§ 9, die onze finantiën bespreekt, geeft aanleiding tot eene zeer wijdloopige discussie, ten gevolge van een amendement van den heer Jongstra, die er op aandringt dat de Kamer getuigenis geve van haar *levendig besef*, dat *grondige verbetering van ons belastingstelsel* noodig is. Dat amendement wordt verdedigd en bestreden op zoo verschillende gronden, in eene discussie zoo verward, dat uit de definitive stemming, zoo zij een resultaat had geleverd, niets zou zijn op te maken. Dan men is tot geen resultaat gekomen, omdat de stemmen hebben gestaakt. Er hebben zich 24 stemmen voor en 24 stemmen tegen verklaard, zoodat de beslissing en over het amendement en over de § tot heden is uitgesteld.

Voor hebben gestemd de heeren: de Poorter, Reynders, Dullert, de Fremery, Zijlker, de Moraaz, van Eck, Jespers, Hugenholtz, Huguenin, van Zuijlen, Westerhoff, Jongstra, Blussé, van der Linden, de Man, Borret, Bachiene, Poortman, Metman, van Hoëvell, Engelen, Storm van 's Gravesande en van der Veen.

Tegen hebben gestemd, de heeren: Luyben, van Hasselt, Dirks, van Nispen, Gouverneur, van Lijnden, Schiffer, Stolte, IJpey, van Voorst, Hoffman, Groen, Schooneveld, van Dam, Gevers, Slicher van Domburg, Meeussen, van Hall, Wichers, Mackay, Provó Kluit, van Goltstein, v. Wassenaer en de voorzitter.

De felle ziekte der tegenwoordige maatschappij — het magteloozeb van alle menschelijk streven om haar heure gezondheid en kracht weer te geven — haar herstel alleen mogelijk door terugkeer tot het geloof — daaromtrent raken ernstige geesten het al meer en meer eens. Met belangstelling zal men uit dien hoofde ongetwijfeld kennis nemen van het volgende artikel van de *Deutsche Volkshalle*:

„De Restauratie.

»In zoo verre als de drukpers werkelijk de uitdrukking der nationale stemming en alzoo de stem der natie is, in zooverre is de slechte pers de stem van hare hartstogten, en de goede pers de stem van haar geweten. Tusschen deze beide bestaat dus een onverzoenlijke strijd. De stem der hartstogten zal nimmer zwijgen, en even zoo min kan en mag de stem des gewetens verstommen.

»Strijd is ons lot, onophoudelijke strijd; de vrede dien onze vijand ons biedt, is een valsche vrede. Hij, dien wij dienen, kwam niet om vrede te maken met de wereld; om des vredes wille *met Hem en in Hem* zullen wij de wereld bestrijden. Wij zullen wakker zijn; en zelfs wanneer wij versmachten op de moeitevolle loopbaan, zullen wij niet nederzinken om ons met gebogen knieën te laven aan de aardsche bron, gelijk de groote meerderheid deed der 10,000, welke Gedeon aanvoerde, terwijl slechts 300, welke de Heer uitkoos, staandevoets hunnen dorst stilden en met de hand het water aan het waakzaam opgeheven hoofd bragten.

»Gelooft ons, vrienden, ook wij kennen den dorst naar menschelijken vrede. Diezelfde hand, waarin wij het zwaard des woords moeten voeren, zou liever milde gaven schenken; diezelfde hand, die den zorgeloozen slaper met schrik doet ontwaken, zoude hem liever een verfrisschend koeltje toewaaijen.

»Doch, vrienden, of het behaagt, of het mishaagt, de trouwe wachter wekt.

»Het is niet de eerste maal, dat wij in dezen strijd het hoopje der strijdgenooten zien wegsmelten tot een klein getal; het zal misschien nog kleiner worden, en dan zal welligt de zege het naaste bij zijn. Houdt slechts vast, gij 300; houdt slechts vast in de trouwe hand de teekenen des heils, het licht dat uit het reine vaatwerk ontspruit, den klank dien de ongerepte bazuinen van den heiligen adem ontvangen, — en het brood der assche, dat Abraham reeds offerde onder den boom, zal zegenrijk nederdalen in Madians leger. (*Jud.* VII)

»Slechts een ding is noodig: dat de waarheid gered worde, al redde haar ook een enkel mensch; een enkele regtvaardige als Noach, als Mozes, als Gedeon. De waarheid nu, het eenigste pand dat wij te bewaren hebben is: *dat slechts de Kerk heil aanbrengt;* NULLA SALUS EXTRA ECCLESIAM.

»Het organismus der menschelijke maatschappij is zwaar ziek. Geheele organen zijn verstorven, andere zijn verzwakt, verlamd, verrekt. Een ieder voelt die ziekte. Ook zou iedereen wel geneesheer willen zijn. Duizenden streven er naar om het bedorven organismus te dooden en dan zelven een nieuw te vormen. Dat is, uit logen en uit dwaasheid voortspruitend, *de Revolutie*. Slechts de wijze, hoe zij het oude organismus dooden en hoe zij een nieuw vormen zullen, die kwakzalvers! verdeelt de partijen. Anderen sloven zich af om verstorven organen in 't leven terug te roepen, en ziekelijke door pleisters op te flikkeren. Dat noemen zij behouden. Ja, zij behouden de ziekte!

»En tot hen allen spreekt de onverbiddelijke eentoonige kreet van het christelijk geweten: *Slechts de Kerk brengt redding!*

»Waar toch op de gansche wereld, buiten de Kerk, buiten de Katholijke Kerk, bestaat levensbeweging, die niet ontbinding, die niet enkel het gisten der verrotting is? En waar op de gansche wereld, is de verrotting der maatschappij zoo vergevorderd, dat niet de Kerk, zoodra hare hand het zieke ligchaam aanraakt, een nieuw leven opwekt, en gezonde, sterke, duurzame organen op nieuw in 't leven zal roepen?

»In den wortel van ons maatschappelijk leven, [illegible] in den wortel, zit de ziekte; in den wortel alleen kan ook de genezing bewerkstelligd worden; trouwens die wortel is het geloof en het kerkelijk leven. Alle maatschappelijke organen *moeten langs denzelfden weg* vernieuwd worden. Men hoore slechts naar Hem, men volge slechts Hem, die ons toeroept: *ik ben de weg.* Even als eene vereeniging van Vincentius, als een ziekenhuis der graauwe zusters, als een weeshuis van het kindje Jezus; evenzoo zullen ook alle maatschappelijke instellingen ontstaan en groeijen, bijaldien zij, even als deze, besluiten om, in plaats van uit menschelijke willekeur en uit menschelijke duisternis, uit den wortel van Jesse voort te spruiten; bijaldien, met een woord, de *Restauratie* haren waren en haren eenigen steun erkende in den STAURUS (σταυρος) in het Kruis, in het Goddelijk teeken, onder hetwelk *zeker*, en onder hetwelk *alleen* zegen en redding verzekerd is zoowel aan de vorsten als aan de volken!"

De *Assemblée nationale* rigtte dezer dagen aan den *National* de volgende vragen:

»Is het waar dat zich sedert 18 of 20 maanden te Parijs een comité van Duitsche vlugtelingen [illegible]

vormd, behoorende tot de communistische school van ... en die op de ruimst mogelijke schaal de theorien van het communismus prediken?

»Is het waar dat het Duitsch comité onderverdeeld is in drie sectien, elk met zijn president, adjunct en secretaris, en dat die functien zijn opgedragen aan burgers, wier namen wij zouden kunnen noemen, indien men onze woorden soms in twijfel trok?

»Is het waar dat een zekere M.... door middel eener listige onderhandeling door de drie comités het oppergezag doet erkennen van het comité te Londen, als het eenig wettelijk gezag, gevestigd door het Italiaansch comité, het Poolsch comité, het centraliserend Duitsch comité, het Oostenrijksch comité en het centraliserend democratisch Hollandsch comité?

»Is het waar, dat de vertakkingen zich uitstrekken in onderscheidene steden van Europa en Amerika?

. . . .

»Is het waar dat de drie volgende systemen zijn voorgesteld en bediscussieerd:

»de rijken uit hunne kamers te verjagen en die kamers door de ware democraten te doen betrekken;

»de reactionairen zaffen edellieden, ambtenaren, geestelijken en aristokratische burgers en hoofdofficieren, in *massa* te sleuren voor regtbanken, door het volk opgerigt;

»en hen *zonder vonnis* aan de volksgeregtigheid over te leveren?

»Is het waar dat het laatste systeem eene eenparige goedkeuring verwierf?"

Wij vernemen dat 10 jonge geestelijken uit de Seminarien van 's Bosch, van Breda en van Roermond, den 15 Sept. te Antwerpen zijn scheep gegaan, om in het uitgestrekte Bisdom van Detroit (staat Michigan) in Noord-Amerika het Evangelie te gaan verkondigen. Onder deze ijverige missionarissen bevindt zich de Wel-Eerw. Heer Pulsers, Professor aan het Seminarie van 's Bosch. Eere zij aan zulk een zielenijver en aan zulke zelfopoffering!

Staatsbegrooting.

Vervolg van ons N°. van eergisteren.

Hoofdstuk IV. (Departement van Justitie) Totaal *f* 2,324,021, als: 1°. kosten van het Departement *f* 64,950; 2°. kosten van de regterlijke magt *f* 1,217,972; 3°. kosten van het Hoog Militair Geregtshof en der militaire auditien *f* 72,500; 4°. Geregtskosten in strafzaken *f* 170,000; 5°. kosten van algemeene politie; *f* 16,360; 6°. kosten der gevangenissen *f* 432,725; 7°. gebouwen *f* 254,000; 8°. pensioenen, wachtgelden, enz. *f* 75,514; 9°. onvoorziene behoeften *f* 20,000,00.

Omtrent de berekening der jaarwedden van het personeel der regterlijke collegien is tot maatstaf genomen de tegenwoordige regterlijke inrigting; tot welke besparing hare herziening in de kosten der jaarwedden van het regtswezen ook zoude kunnen leiden, deze zouden op de dienst van 1852 van geen zeer beduidenden invloed kunnen zijn, want al mogt de herziening binnen den kortst denkbaren tijd haar volle beslag erlangen; er zal evenwel nog eenige tijd moeten verloopen alvorens tot de uitvoering zal kunnen worden overgegaan, vooral ook omdat eene herziening van het Wetboek van Strafvordering vooraf dient te gaan. *f* 150,000 is uitgetrokken om te strekken tot een begin van uitvoering van het in 1848 ontworpen plan tot oprigting eener gevangenis van 230 a 250 cellen, hetgeen leiden zal tot volkomene uitvoering der Wet van 28 Junij over de toepassing der eenzame opsluiting der gevangenen, ten aanzien van enkele op te leggen straffen, en tevens der voorbereiding eener uitbreiding van het daarbij aangenomen stelsel. Op de gewone uitgaven van het Departement is bij vergelijking der cindcijfers van 1851 eene bezuiniging van ongeveer *f* 76,800 gemaakt; doch er is in vergelijking van de uitgaven in 1852, meerder geraamd *f* 223,013.45.

Naar men verneemt zijn in de laatst gehouden vergadering van het Hoofdbestuur der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, voor het jaar 1852 benoemd, tot President Dr. J. Penn; tot Vice-President Prof. F. W. Kriger; tot Thesaurier Dr. J. H. Molkenboer; tot Bibliothecaris Dr. N. D. Sybrandi, en tot tweeden Secretaris Dr. G. A. N. Allebé.

De Gemeenteraad van Haarlem heeft besloten, dat op de stedelijke begrooting voor 1852 geene poortgelden in ontvangst zullen worden gebragt.

In de gevangenis op den Heiligenweg te Amsterdam, bevinden zich tegenwoordig 9 mannen en 2 vrouwen, benevens 40 jeugdige vrouwelijke veroordeelden. In die gevangenis wordt eene belangrijke verandering gemaakt. Men is druk bezig om een gedeelte van dat beruchte lokaal te herscheppen in eene verblijfplaats voor civiel gegijzelden. De kokken N°. 2, 3 en 4, vroeger gediend hebbende voor de door het provinciaal geregtshof veroordeelden, zijn doorgebroken en worden tot eene slaapzaal gemaakt, terwijl de zaal, vroeger gediend hebbende tot Protestantsche kerk, thans in eene uitspanningszaal zal worden herschapen. *(IJ en A. B.)*

Herstemmingen voor de Gemeenteraden.

Schiedam. — Gekozen, de heeren: J. G. Beukers, Mr. A. J. Vaillant, D. Verloren, A. T. Schade van Westrum, J. B. Nolet (deze laatste had gelijke stemmen met A. P. Pigeaud, maar, is wegens zijne hoogere jaren, gekozen).

Z. M. heeft benoemd tot schoolopziener in het zevende schooldistrict van Limburg, den heer Dr. J. P. H. van de Loo, practiserend geneesheer en lid van den gemeenteraad te Venlo; tot militie-commissaris in de provincie Zuid-Holland, den gepensionneerde majoor der artillerie J. M. Hoijel; tot burgemeester van Noordwijkerhout c. a. Mr. H. C. J. Hoog; den officier van gezondheid der 2de klasse J. H. van den Broek, belast met het geven van onderwijs in de natuur- en scheikunde aan 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen, met uitzondering op de hieromtrent bestaande bepalingen, en dus buitengewoon benoemd en aangesteld tot officier van gezondheid der 1ste klasse, met bepaling dat bij ook in zijnen nieuwen rang aan gemelde inrigting werkzaam zal blijven.

Voorts heeft Z. M. Jh. Mr. W. J. Hora Siccama, eervol ontslagen als burgemeester en secretaris van Hoogkerk, en in zijne plaats als burgemeester dier gemeente benoemd L. J. Stratingh.

Z. M. heeft benoemd tot controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Middelharnis de heer B. van Eck, terwijl zijn verplaatst de controleurs van 's Rijks belastingen, J. J. C. Pfister, van Breukelen naar Amsterdam, voor de active dienst der in- en uitgaande regten, en G. Blok, van Middelharnis naar Breukelen.

De Minister van Financien, beschikkende op een request van likeurstokers, houdende bezwaren over de resolutie van den 4den Augustus jl., n°. 159, voor zooveel betreft het daarbij bepaalde, dat op kwitantien van bepaalden accijns wegens gedistilleerd, geene geleibilletten mogen worden afgegeven tot uitslag van dranken van een hooger gehalte dan volgens die quitantie is ingeslagen;

Heeft bij resolutie van den 9den dezer, n°. 28, goedgevonden, met wijziging in zooverre der voornaangehaalde resolutie, te bewilligen, dat aan de met veraccijnsde dranken werkende distillateurs en likeurstokers geleibilletten worden afgegeven tot uitslag van dranken van hooger gehalte, dan blijkens hunne accijns-quitantien is ingeslagen.

Het *Dagblad v. n. 's Gravenhage* bevat het volgend Programma der publieke vermakelijkheden, welke van wege het gemeentebestuur te 's Gravenhage zullen worden gegeven bij gelegenheid der Tentoonstelling van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, aldaar.

Vrijdag, 26 September. Opening van de Tentoonstelling, door het uitsteken van vlaggen van de stedelijke hoofdgebouwen, en het bespelen der klokken, des morgens ten 9 ure, hetgeen op den 27 en 29 daaraanvolgende, des middag ten 12 ure, zal worden herhaald.

Feestelijke openstelling van het gebouw der Tentoonstelling in het Willemspark, des morgens ten 10 ure, met de muzijk van het korps der stedelijke dienstdoende schutterij.

Des middags ten 12 ure, mastbeklimming, koorddansen en andere openbare vertooningen, in het veld van de Maliebaan, door muziek opgeluisterd.

Zaturdag, 27 September. Harddraverij van paarden, in twee afdeelingen, aanvangende des morgens ten 10 ure en des namiddags ten 2 ure, volgens het uitgeschreven programma, te houden in de Maliebaan; naar prijzen en premien, door de stad uitgeloofd.

Maandag, 29 September. Voortzetting der Tentoonstelling met het openen van het Willemspark, waarin het vee en pluimgedierte zal worden tentoongesteld.

Des avonds ten 10½ ure feestelijke sluiting der Tentoonstelling, door het afsteken van een schitterend vuurwerk in het veld van de Maliebaan.

Naar men verneemt, zijn voor de feesten en harddraverijen, door het stedelijk bestuur prachtige prijzen aangekocht. Voor de harddraverij van Zaturdag voormiddag zijn bestemd tot prijs een chais- of tilburij-tuig met zilver gemonteerd, en tot premie eene met zilver gemonteerde zweep; voor die in den namiddag te houden zal de prijs eene rijk vergulde pendule met twee dito kandelabres zijn en de premie uit twee fraaije porceleinen vazen bestaan.

Uit het een en ander laat zich eene algemeene deelneming voorspellen, en beloven alzoo de feesten, wanneer zij door eenigzins goed weder begunstigd worden, luisterrijk en aangenaam te zullen zijn.

HAARLEM, 22 Sept. Ook hier ter stede is thans eene Typographische vereeniging tot stand gekomen voor letterzetters, boekdrukkers, lettergieters en boekbinders, onder de zinspreuk: *»Tot nut en gezellig verkeer,"* ten doel hebbende om elkander bij ziekte of anderzins te ondersteunen, en verder tot het ordelijk vieren van den Kopper-Maandag. De eerste vergadering van de leden heeft plaats gehad op de Stads Doelen. *(A. C.)*

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 23 September.

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van het wetsontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1849. De beraadslagingen over het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede zijn voortgezet; zij zullen morgen ochtend ten elf ure worden hervat.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 September. Het berigt nopens het vermoorden van drie gendarmen in het departement der Rhône, wordt heden door de *Moniteur* bepaaldelijk tegengesproken.

— De strengheid der politie tegen de dagbladen vindt bij sommigen veel afkeur, die daarin zien eene aanranding der drukpersvrijheid. Het *Journal des Débats* zegt daarentegen: »De bladen, die over de onmatige strengheid der in den laatsten tijd in drukpersgedingen gevelde vonnissen klagende, aan de regering of aan het openbaar ministerie verwijten doen, dwalen grovelijk; zij moeten de publieke opinie beschuldigen, want deze is het welke hun die slagen toebrengt.

»De persgedingen worden voor de gezworenen behandeld. De instelling der jury wordt beschouwd als een der sterkste waarborgen voor de vrijheid der burgers en de onafhankelijkheid der justitie, en eene poging om de jury af te schaffen of haar de beregting van politieke regtsgedingen te ontnemen, zou door de nu veroordeelde dagbladen als hoogverraad worden beschouwd. En evenwel zouden de dagbladen, bij de tegenwoordige stemming van het publiek, bij de gewone regtbanken waarschijnlijk meer toegefelijkheid dan bij de gezworenen vinden. Het kenmerk der regtspraak door gezworenen is, dat zij de denkwijze en driften, zelfs de vooroordeelen en wrok van het publiek getrouwelijk weergeeft; daarom juist is zij ingesteld, ten einde de strenge letter der wet naar de wisseling van den tijdgeest en van de zeden te plooijen.

»Wat bewijzen dus de strenge vonnissen der laatste dagen tegen dagbladen? Dat de dagbladen thans niet bij het publiek in gunst zijn. Wij zijn thans niet populair. Bij het schouwspel der wanorde heeft eene tot uitersten overslaande bezorgdheid voor de orde het publiek bevangen. De nu zoo streng gestrafte dagbladartikels behelzen niets dan de gewone grofheden der oppositie, en zouden onder de regering van Koning Lodewijk Philips door de gezworenen vrijgesproken zijn; maar toen woei de wind uit den liberalen hoek, en de gezworenen waren mede liberaal. Thans is de stemming veranderd, dank zij de revolutie, waaraan de dagbladen medepligtig zijn.

»De algemeene stemming is thans tegen ons, dagbladschrijvers; maar zij zal de sterkste niet zijn; zij volgt thans het slechte voorbeeld, hetwelk de drukpers zelve haar gegeven heeft: zij misbruikt hare kracht en zal op hare beurt eene reactie te weeg brengen."

Bij dit artikel van het *Journal des Débats* wordt echter opgemerkt, dat de regtbanken van gezworenen te Parijs niet naar den algemeenen regel worden zamengesteld; zij worden door het stedelijk bestuur genomen uit eene lijst van 1800 burgers, naar de exceptionnele voorschriften, welke kort na de Februarij-omwenteling, toen de republikeinen aan het bewind waren, gegeven zijn.

De ministers van binnenlandsche zaken en van justitie doen elk in hunne betrekking al het mogelijke om voorbereid te zijn op de mogelijke gebeurtenissen van 1852. Behalve het vervolgen van dagbladen, worden nog de geheime genootschappen opgespoord, verdachte personen verwijderd of gearresteerd; kortom alles wordt aangewend om de republiek sterk te maken tegen hare vijanden. Ook wordt voor het leger gezorgd. Men zegt dat de gen. Schramm als minister van oorlog den te zwakken gen. Randon moet vervangen. De gendarmerie zal vermeerderd worden.

De policie zal gestrengelijk verbieden alle tentoonstelling in winkels van platen of afbeeldingen, die eene staatkundige beteekenis hebben en de openbare rust kunnen storen.

— De *Patrie* verklaart dat de ministerraad zich nog niet heeft bezig gehouden met de zaak der herziening van de kieswet van 31 Mei, en dat er gevolgelijk over dit punt ook geen spraak kan zijn van verdeeldheid van gevoelen bij het ministerie. Er zijn er echter die aan deze verklaring van de *Patrie* geen geloof hechten.

— Het in cassa der bank bedraagt op dit oogenblik 135 millioen. Sedert 1848 is deze som nimmer zoo hoog gestegen.

MADRID, 17 Sept. Volgens de *Epoca* is den 15 een ministerraad gehouden, waarin men zich met de aangelegenheid van Cuba bezig hield. Na afloop van den raad is

de Heer Martin, directeur van de *Cronique* van New-York die 27 Augustus de Vereenigde Staten heeft verlaten, en overbrenger is van zeer gewigtige depêches van de Spaansche vertegenwoordigers bij de Unie, bij de ministers toegelaten. Getuige van de gebeurtenissen, welke daar hebben plaats gehad, heeft hij het gouvernement nopens de Cubasche kwestie de meest uitvoerige inlichtingen kunnen verschaffen; 8000 man zullen naar men zegt in de Spaansche Antilles gezonden worden. Ook moeten belangrijke instructien aan de gezanten te Parijs en Londen gezonden zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 22 September. De *Morning Advertiser* spreekt van de mogelijke aftreding van twee ministers, t. w. de markies van Lansdowne, die wegens zwakte en hooge jaren sinds lang zijne demissie heeft gewenscht en bovendien onlangs zijne gemalin door den dood verloren heeft, alsmede Lord Grey, die in ziekelijke omstandigheden verkeert.

— Het nieuwe ontwerp van Lord Russell tot uitbreiding van het kiesregt zal na de heropening der zittingen van het Parlement ter tafel komen, en men verwacht dat de beraadslagingen zeer hevig zullen zijn. Het is echter te vreezen dat de ultra liberalen deze gelegenheid zullen aangrijpen om het kabinet verder te voeren dan het zelf wil, en dat de invloed van den grondeigendom verzwakt zal worden.

Het aantal der tegenwoordige kiezers zal vermeerderd worden met eene nieuwe zeer talrijke kategorie, met hen namelijk die jaarlijks *f* 180 aan belasting betalen. Wanneer nu in een distrikt of parochie van zulke kiezers een zeker getal aanwezig is, door de wet vast te stellen, dan zal dat distrikt of die parochie het regt hebben een vertegenwoordiger naar het Huis der Gemeenten te zenden. De *Free-holders* van 40 sh. worden van de kiezerslijsten geschrapt.

Het ministerieele blad de *Globe* betoogt in zijn laatste artikel over de kieshervorming, dat het ongetemperde algemeene stemregt binnen twaalf maanden tijds Engeland te gronde zou rigten. Verder zegt het ministerieele orgaan: »Eene verkiezing met twee trappen levert wezenlijke en gewigtige voordeelen op wanneer de eerste verkiezing niet bloot geschiedt ten behoeve der tweede; wanneer, gelijk bij de verkiezing van den senaat der Vereenigde Staten het geval is, de onmiddellijk verkozenen eenen eigen werkkring hebben, die op zich zelve de belangstelling der stemgeregtigden kan gaande houden. Doch indien het trapsgewijze kiesstelsel geen ander doel heeft dan de vorming van een enkel wetgevend ligchaam, is het geheel verkeerd en doodelijk voor allen politieken geest en alle belangstelling in het kieswerk."

— Volgens eene kennisgeving der Britsche post-administratie, zal de overlandpost, welke over Marseille naar Indie verzonden wordt, voortaan des avonds van den achtsten van elke maand (in plaats van den 7den) van Londen worden afgezonden, en zoo de achtste op een Zondag valt, des avonds van den negenden.

— De algemeene vergadering der presbyteriaansche kerk in Ierland had zich onlangs tot den minister van buitenlandsche zaken gewend, met het verzoek dat de Britsche regering haren invloed mogt aanwenden, »ten einde voor de Christenen te Rome, te Napels en in andere vreemde landen godsdienst- en gewetensvrijheid te verwerven." Zij heeft thans van wege Lord Palmerston een antwoord ontvangen, inhoudende: »dat Harer Majesteits gouvernement diep doordrongen is van de waarheid en regtvaardigheid der in het adres uitgedrukte beginsels, en dat het van elke gelegenheid gebruik heeft gemaakt en gebruik maken zal om die beginsels bij andere regeringen voor te staan, voor zoo veel kan geschieden met eenig vooruitzigt op goed gevolg en zonder aan het ontzag voor de onafhankelijkheid van andere natien te kort te doen."

— De Puseyiten zullen te Derby eene *meeting* houden, die waarschijnlijk zeer onstuimig wezen zal, daar zij namelijk ten doel heeft, de inzigten van den bisschop van Exeter te doen aannemen. De heer Denison wil de vergadering uitnoodigen om plegtig te verklaren, dat de meeningen van den aartsbisschop van Canterbury, het geestelijk hoofd der Engelsche Staatskerk, in strijd zijn met de leer dier kerk. Dit brengt geen geringe verslagenheid onder de Puseyisten te weeg; want de heer Denison heeft vele vrienden.

— Gedurende het jaar 1850 werden van de *Times* gezegeld 11,700,000 exemplaren (d. is. 32,000 Exemp. daags); van de *Morning Chronicle* 1,549,843 Ex.; van de *Daily News* 1,152,000 Ex.; van de *Morning Herald* 1,139,000 Ex.; van de *Morning Advertiser* 912,547 Ex. en van de *Morning Post* 828,000 Ex.

— Gisteren zijn met het stoomschip *Indus* van Southampton vertrokken 24 personen, die, in overeenstemming met den heer Stephenson, naar Egypte zullen oversteken, om het toezigt te houden over den aanleg van den spoorweg van Alexandrie naar Cairo. De *Indus* heeft eene groote hoeveelheid machinerien en gereedschappen voor den ontworpen spoorweg aan boord.

— Naar luid der berigten uit San Francisco, is het afgebrande gedeelte van die stad wederom geheel opgebouwd en thans grootendeels met steenen huizen. — Van de Sacramento wordt gemeld, dat er aan de Pike Rivier een aantal Indianen vermoord zijn.

— Den 7 Julij had te Valparaiso een vreesselijke storm gewoed, waardoor eenige schepen op het strand geworpen waren, waaronder de Engelsche stoomboot *Peru*. Deze stoomboot was naderhand in brand geraakt, doch na vele pogingen, was men die ramp meester geworden, en zijn de goederen en gelden gered.

DUITSCHLAND.

KEULEN 23 Sept. Na dat voor eenige maanden door eenige Duitsche bladen was gemeld, dat de vier groote mogendheden van het Vaste Land, aan het Engelsche kabinet eene collectieve Nota hadden doen terhand stellen, waarin zij zich beklaagden over het gedrag der vlugtelingen in Londen, werd Lord Palmerston door den heer Cochrane deswegens geïnterpelleerd. Palmerston antwoordde, dat zoodanige Nota niet ontvangen was. De zaak is eigenlijk, dat van elk der vier mogendheden gelijktijdig eene afzonderlijke Nota ontvangen is. Sedert de ontdekking van de Duitsche zamenzwering te Parijs moet op nieuw in gelijksoortige Nota's, aangedrongen zijn, op de noodzakelijkheid om door krachtige en gepaste maatregelen een perk te stellen aan de woelingen der te Londen openlijk bestaande propagandistische vereenigingen tot aanstoking van nieuwe revolutionaire bewegingen op het Vaste Land.

— Men schrijft uit Munchen: »De *Volksbote* verheugt zich aan zijne lezers te kunnen mededeelen, nopens den ambtseed der geestelijkheid, dat het ministerie van eeredienst reeds verklaard heeft, dat de geestelijken door dien eed tot niets verbonden worden, wat met het concordaat of met hunne geestelijke pligten zou kunnen strijdig zijn."

— Men schrijft uit Frankfort: »Het bij de bondsvergadering bestaande comité voor zaken van koophandel, zal zich eerstdaags onledig houden met de beraadslagingen over een algemeen handels- en zeeregt, alsmede over de invoering van een eenparig stelsel van munten, maten en gewigten."

BERLIJN, 23 Sept. Men wil thans dat de Kamers niet voor de helft der maand Nov. zullen bijeenkomen.

— De feesten tot viering van het 25-jarige kroningsjubilé te Moskou gevierd, hebben in pracht alle beschrijving overtroffen. Den 3 September werd in de krooningskerk in het Kremlin een plegtig dankfeest gehouden. Alle dames waren in nationale kleederdragt. Daags te voren had de keizer over 60,000 man eene wapenschouwing gehouden. De feesten hadden op 1 Sept. door eene plegtige godsdienstoefening een aanvang genomen.

WEENEN 18 Sept. Kossuth is met zijne vroegere aanhangers, geheel oneenig geworden, sedert zij zijne socialistische strekkingen aan den dag hebben zien komen. De in Hongarije heerschende geest is van onder tot boven alles behalve socialistisch, en de politieke invloed van den *vrijen* Kossuth in Amerika, zal zekerlijk minder worden, dan die van den in Klein Azië *geïnterneerden* opstandeling.

— In Praag is de staat van beleg strenger gemaakt.

— Volgens de *Oest. Reichs. Ztg.* bedroegen den 19 de inschrijvingen voor de nieuwe leening uit het binnenland, voor zoover zij bekend waren, in het geheel 47,678,600 fl.

ITALIE.

Uit Turijn wordt berigt, dat de heer d'Azeglio wederom het voorzitterschap van het ministerie aanvaardt, hetwelk tijdens zijne afwezigheid aan den minister van oorlog la Marmora *ad interim* opgedragen is geweest.

De officieele wederlegging van Sir Gladstone's brieven is dezer dagen te Napels verschenen. De wederlegging van den heer Jules Gordon in de *Univers* wordt daardoor volkomen bevestigd en voltooid.

BELGIË.

BRUSSEL 23 September. De tegenwoordige toestand van Belgie wordt door de buitenlandsche pers natuurlijk zeer verschillend beoordeeld. Terwijl het *Journal des Débats* dat wel eens meer in zijne beoordeelingen door een verkeerden bril ziet, het gedrag van het ministerie, in het ontbinden van den Senaat schijnt goed te keuren, zijn er daarentegen eene menigte andere bladen behalve de organen der katholieke pers, met name de *Assemblée nationale*, de *Constitutionnel*, de *Patrie* en anderen die rondweg verklaren dat het ministerie door den Senaat te ontbinden, wegens eene bloote belastingvraag en nog wel om den wille eener impopulaire en ondoelmatige belasting, de rust des lands en het behoud der bestaande staatsinstellingen heeft in de waagschaal gesteld.

Een onzer bladen rigt een vertoog tegen de Vlaamsche fabriekanten en grondeigenaars. Men leest daarin: »Gij weet het, de ministers hebben zich telkens onbewimpeld voor het stelsel van handelsvrijheid verklaard. Is dat *uw* stelsel? Kunt *gij* dat ondersteunen? Gij wilt het liberale ministerie niet laten omverwerpen, zegt gij. Dat moet ook niet geschieden; daarvoor is de tijd nog niet gekomen. En toch, bij de eerste kabinetsverandering zult gij, zoo gij het wilt, een Gentsch of een Vlaamsch ministerie bekomen. Dat is eene bekende zaak; ieder weet het en gij moet het ook weten. Te Brussel gelooft niemand aan het optreden van een katholiek ministerie; elk gelooft dat er een Vlaamsch bewind zal komen."

STADSNIEUWS.

Burgemeester en Wethouders der Stad Amsterdam brengen ter kennis van de ingezetenen, dat de herstemming ter verkiezing van negen leden van den Gemeente-Raad zal plaats hebben op Woensdag den eersten October aanstaande; dat bij raadsbesluit van 6 Aug. ll. de stad is verdeeld in de volgende afdeelingen, ter inlevering der stembriefjes:

1ste Afdeeling. Bevattende de Buurten A, B, C, D, E, F en Y. Lokaal Burger-Weeshuis. In te gaan door de deur in de St. Luciensteeg.

2de Afdeeling. Bevattende de Buurten G, H, I, K, L en M. Lokaal Stadhuis (Trouwkamer der 2de klasse). In te gaan op de plaats.

3de Afdeeling. Bevattende de Buurten N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W en ZZ. Lokaal Zeemanshoop.

4de Afdeeling. Bevattende de Buurten X, Z, AA, BB, CC en YY. Lokaal Stads-Armenschool, Prinsengracht over de Noorderdwarsstraat.

5de Afdeeling. Bevattende de Buurten EE, FF, GG, HH, II, KK, LL en XX. Lokaal R. C. Oude Armen Kantoor, Keizersgracht bij de Runstraat.

6de Afdeeling. Bevattende de Buurten DD, MM, NN, OO, PP, QQ, RR, SS, TT, UU, VV en WW. Lokaal Huiszittenhuis.

Dat de bureaux van stemopneming des morgens ten 9 ure zullen worden geopend en des namiddags ten 4 ure gesloten; dat de opening der stembriefjes zal geschieden op Donderdag 2 October, aanvangende des morgens ten 9 ure, in de Militie-Zaal.

In de 215de Staats-Loterij, zijn in de 2e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 7807 *f* 20000, N°. 19076 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 September.

BEVALLEN. (21 Sept.: M. Heije, geb. van Voorst, D. — F. E. Schröder, geb. Christoffels, Z.

OVERLEDEN (20 Sept.): P. Moll Jz. - J. Berger, 86 j. — (22 Sept): Agneta Vrolik, 17 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 September.

GRAANMARKT.

Poolsche Tarwe met goeden handel aan consumptie en op speculatie; andere soorten in een doen, verkocht: 130, 131 ℔ bonte Pools *f* 267, 270; 128 ℔ Rijn *f* 235; 120 ℔ Vriess. *f* 182; 135 ℔ n. Gelders. *f* 254; 127 ℔ bonte Pools. *f* 255; 129 ℔ roodb. dito *f* 255.

Rogge met weinig handel, verkocht: 122 ℔ Pommer *f* 178.
Garst als voren: 101 ℔ j. Vriess. Winter *f* 123.
Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Elve 52; Holstijnsch 52 £. Op 9 vaten Olie in April 50½; Oct. 53½ £. *Raapolie* op 6/w. *f* 32¼; Vliegend *f* 31¼. 1°. ... *f* 33¼; Sept. *f* 33½; Oct. *f* 31¼, Nov. *f* 31¼; Dec. *f* 31¼, 2. *Lijnolie* op 6/w. *f* 35; Vliegend *f* 34. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37; Vliegend *f* 36.

ROTTERDAM, 23 Sept. Tarwe. 133/2 ℔ jar. Hoogl. Kleefs. *f* 260.

SCHIEDAM, 23 Sept. Rogge. 115/2 ℔ Koersche *f* 145 6/w. — Gerst. 129/2 ℔ Libau *f* 145 6/w. — Moutwijn *f* 10,50; Jenever *f* 14; Amst. Proef *f* 15,25, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 51; 5 pc. 98; 1840, 5 pc. 99¼; Spanje Ard. 5 pc. 14½; Binnenl. 3 pc. 35; Coupons —; Rom. Leening 73½.

PARIJS, 22 Sept. Fransche 3 pc. 56,40; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 91,90, 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 2125,—; Belg. 1840, 5 pc. 101½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. 51; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 36¼; Binnenl. 3 pc. 34¼; Holl. 2½ pc. —; Piemont 835,—; 1849 —,—; 1851 890,—; Haiti —,—; Rom. Leening 75½.

LONDEN, 22 Sept. Cons. kont. — a —, op tijd 95¼ a 95½; Braz. 88 a 90; 1829/39 87 a 89; 1843 — a —; Den. 3 pc. 77 a 78; N. L. 5 pc. 101½ a 102; Ecuador 3 a 3½; Gren. 14 a 15; Uitgest. 3½ a 3¾; Mexico 25½ a 26; Peru 4 pc. 89 a 90; Uitgest. 41 a 42; Portugal 5 pc. 87 a 89; 4 pc. 31 a 32½; 3 pc. 32½ a 33½; Rusl. 1822, 5 pc. 110½ a 111½; (N.) 4½ pc. 101 a 101½; Spanje Ard. 20½ a 20¾; 3 pc. 36½ a 36¾; Coupons — a —; Passive 5 a 5½; Holl 2½ pc. 58½ a 58¾; 4 pc. 92 a 92½; Venez. 28 a 29; Uitgest. 10 a 11.

WEENEN, 22 Sept. Met. 4½ pc. 82½; 5 pc. 93½; Bank-Actien 1228.

BERLIJN, 22 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 89; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93½; Pools 4 pc. —; Loten fl. 300 119; id fl. 300 143½; id. fl. 500 84½.

HAMBURG, 22 Sept. Rus. Eng. Leen. 107½; Stiegl. 4 pc. 89½; Spanje, Ard. 5 pc. 13½; Binnenl. 3 pc. 32½.

FRANKFORT, 22 Sept. Met. 5 pc. 78 5/8; 4 pc. 61 1/2; 2 1/2 pc. 43 3/4; Bank-Actiën 1136, Darmst. Loten fl. 50 81 1/8; id. fl. 25 28; Badensche Loten fl. 50 59 1/8; id. fl. 35, 34 1/8; Nassausche 26 1/8; Holl. 2 1/2 pc. 58 1/8; Werk. Sch. 4 pc. 89 5/8; Sijndic. 3 1/2 pc. 89.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fondsen	pCt.	23 Sept. 4 1/2 u. gebl.	24 Sept.	4 1/2 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à 2 1/2 pCt.		57 5/16	57 13/16	57 7/8	57 13/16
Dito Dito	3	69 1/8	69	69 1/8	69 1/16
Dito Dito	4	90	89 3/4	89 7/8	89 3/4
Dito Obligatien O. I.	4		89 1/2		
Amortis. Syndic.	3 1/2	89 1/2	89 1/2	89 1/4	
Handel-Maatschappij	4 1/2	109 1/2	109 3/4	109 7/8	
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
België, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2 1/2				
Dito bij Rotsch en Volksv		48	47 13/16		
Frankrijk, Obligatien	3	52 7/16	52 5/16	52 3/8	
Spanje bij *Ardoin* £ 85	5	14 1/2	14 5/8	14 11/16	14 5/8
Dito Dito » 510		14 1/2	14 5/8	14 3/4	14 11/16
Dito Onbep. Stukken		14 1/2	14 5/8	14 11/16	
Dito	3		38 1/2		
Dito Binnenl. 2400 P.	1	34 3/4	34 13/16	34 13/16	34 13/16
Coup. *Ardoins*		8	8	8 1/8	
Passive		5 5/16	5 1/4	5 5/16	5 1/4
Fransche Uitgest.		5 1/4	5 1/4		
Portugal te Londen 5 pCt. nu	4	33 9/16	33 5/8		
Dito Dito		33 3/16	33 3/16	33 1/4	
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106 1/4	106 1/2		
Dito, Dito 1828 en 1829		105 1/8	105 1/8		
Cert. bij do. 1831 en 1833		95 1/2	95 3/8	95 1/2	
Dito	4 1/2	99 1/2	99 1/2		
Dito bij *Hope*	4	89 1/4	89 1/8		
Dito bij *Stieglitz en Co.*		89			
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		66 1/4			
Polen, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
Amerika, Bank-Actiën					
Pruissen, Aand met Lot. R. 50 f					
Oostenrijk, Metalliek	5	75 3/8	74 1/2	74 1/4	
Dito	2 1/2		38	38 1/8	
Dito Nieuwe	2 1/2		38 7/8	39	
Dito Nieuwe	5	80 3/8	80 1/8	80 1/2	80 1/4
Ween. Bank bij *Goll en Co.*					
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 500 f					
Nieuwe dito » 250		306			
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	5				
Brazilie te Londen 1824	5		90 1/4		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
Peru	4 1/2				
Mexico	5	25 1/16	25 7/16	25 1/4	25 7/16
Venezuela 6 pCt. nu	3	27			
New Grenada 6 pCt. nu	1 1/2		13 1/8		
Ecuador					
Grieken	5				

Polen, Cert. 4 pCt. 78 5/8, 3/4; Louisiana 5 pCt. 98 1/2.

In Binnenl. fondsen was de markt een weinig gedrukt, door eenige verkooporders welke daarin geeffectueerd werden. Spaansche blijven, na reeds 1/4 % hooger te zijn geweest, door winstrealisatie slechts weinig beter dan gisteren. Oostenrijksche werden [illegible] mindere prijzen verhandeld met verkoopesr. Overigens geene noemenswaardige verandering.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt., Prolongatie 2 1/2 pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parys	2/m. f 56 5/16	Livorno	2/m. f 38 1/4
„	zigt „ 56 11/16	Napels	„ „ 80 1/4
Bordeaux	2/m. „ 55 1/2	Petersburg	„ „ 1,82 1/2
„	1/m. „ 56	Weenen	6/w. „ 30
Madrid	3/m. „ 243 1/2	Augsburg	„ „ 35 1/4
Cadix	„ „ 244 1/2	Frankfort	„ „ 99 1/4
Seville	„ „ 241 1/2	Hamburg	2/m. „ 54 15/16
Bilbao	„ „ 242 1/2	„	zigt „ 35 3/16
Lissabon	„ „ 41 1/4	Londen	2/m. „ 11,85
Porto	„ „ 41 1/2	„	zigt „ 11,92 1/2
Genua	2/m. „ 46 1/2	Rotterdam	„ 1/8

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 23 Sept. J. A. Ouwehand, Germania, Hull. - H. C. de Haan, Provintie Overijssel, id. - G. Oelsen, Jacob Aal, Riga. - E. Nielsen, Anna Margretha, id. - J. Christensen, Catharina, Nerva. - J. M. Salveusen, Anna Maria, Wyburg.

UITGEZEILD:

TEXEL, 23 Sept. E. R. Huisman, Twee Zusters, Bordeaux. - J. Wood, Charlotte, Groningen.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. Eddes, van Girgenti naar Londen, te Scilly binnen geloopen, rapporteert den 7den Sept. op 49° Breedte, 10° 20' Lengte gepraaid te hebben, Foska Helena, Kapt. Post, van Amsterdam naar New-York.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

MEMEL, Vrouw Wiilemina, Glim: 764 ton Raapzaad, Hoijmock en Comp.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 24 Sept. in lading naar:

Keulen A. Adams, Friederich Wilhelm.
„ J. R. Wilton, Coln No. 3.
Weesel F. Beijer, Wilhelmina.
„ J. van der Poll, Wilhelmina.
Straatsburg J. Kievitz, Frankfort No. 17.
Ludwighaven A. Bohm, Ludwighaven No. 3.
Duisburg W. Hoogeweg, Hoffnung.
Mainz C. Hartman, Mainz No. 6
Dusseldorp, Nuys en Urdingen L. Gartman, Niederrein No. 11.
Manheim H. C. de Haas, Minerva om niet voor 1o. Oct. Emmerich te passeren.
Frankfort J. Arnheiter, Frankfort No. 8, om niet voor 1 Oct Emmerich te passeren.
Coblenz A. Elbert, Frankfort No. 19.
Brussel, Antwerpen en oml. plaatsen B. Verwilligen (Stoomsleepdienst.), de Goede Verwachting. Sl. 26 Sept.
„ A. E. Noordenbos, 2 Gebroeders. Sl. 26 Sept.

KEULEN, 23 September in lading naar:

Amsterdam Kapt Kreitenberg Cölln No. 11.
Rotterdam „ Berns „ „ 16.

Rijnhoogte: Arnhem 23 Sept. 2 el 25 duim; Keulen 23 „ 9 vt. 11 1/2 „

AANBESTEDINGEN.

Woensdag, 1 October. Aan het locaal van het prov. bestuur te Haarlem, ten 2 ure: het maken en zinken van eenige rijzen Zinkstukken en het maken van een gedeelte steenglooijing vóór den zanddijk aan het eiland Vlieland, benevens het verrigten van eenige werkzaamheden bij de haven aldaar.

Donderdag, 2 October. Aan het locaal van het Provinciaal bestuur te Middelburg, ten 10 ure: Herbesteding van het 6e perceel Aardewerken aan de Calamiteuse Polders in Zeeland.

Vrijdag, 3 October. Aan het lokaal van het Provinciaal bestuur te Arnhem ten 12 ure: Het kribsgewijze verlengen van het Pakwerk op de regter oever van de Neder-Rhijn aan de Loowaard, boven het Looveer.

Maandag, 20 October. Aan het locaal van het provinciaal gouvernement te Zwolle, ten 12 ure: 1o. Het graven van een kanaal van de Linthorsterbrug tot aan de rivier de Regge, uitmakende eene lengte van 19,100 ellen. 2o. Het bouwen van drie Schutsluizen, bestaande iedere sluis in twee steenen hoofden met een schutkolk, die gedeeltelijk uit rijshout en eene basaltbekleeding zal bestaan. 3o. En het bouwen van drie Sluiswachterswoningen.

ADVERTENTIEN.

Onderwijs voor Jonge Lieden.

GEDURENDE DE WINTERMAANDEN 1 OCT.—1 APRIL 's avonds na 5 uur, kan voor weinige **JONGE HEEREN** eene gelegenheid worden opengesteld om het op Pensionaten of andere Scholen geleerde te onderhouden en te vermeerderen, alsmede om voor de Seminarie- of Akademiestudien te worden opgeleid.

Aangezien de voorwaarden gewijzigd kunnen worden naar gelang van het aantal deelnemers, zoo worden belangstellenden uitgenoodigd, tot bekoming van nadere inlichting, zich binnen 8 dagen schriftelijk, met opgave van ouderdom en verkregene kunde, te vervoegen onder letter A. bij den Uitgever van dit Blad. (1355)

Een Apothekers Bediende, R. K. van de allerbeste getuigenissen voorzien, verlangt geplaatst te worden met November of eerder, onverschillig waar. Verzoeke adres met *franco* brieven onder de letters S. Z. bij den Boekhandelaar H. A. Zwerts, Kalverstraat bij de Munt, 128, te Amsterdam. (1397)

RHEUMATISCHE- *of zinkingen en jichtpijnen, genezen door de pillen van HOLLOWAY.*

Een sergeant bij een der regimenten in garnizoen liggend in Hobarttown, had sedert jaren geleden als een martelaar aan zinkingen en jichtpijnen; hij was langen tijd onder de behandeling geweest van de officieren van gezondheid zijns regiments, doch bleef steeds in denzelfden toestand. Toen nam hij eindelijk zijne toevlugt tot de pillen van HOLLOWAY, en thans is hij door dit voortreffelijk middel geheel genezen. Om zekere redenen wordt de naam van dezen onderofficier alsmede van zijn regiment verzwegen, de naam van majoor WALCH te Hobarttown kan de juistheid van het hierboven aangehaalde betuigen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0,90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23,50.
Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3,30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij W. C. VAN DORT te *'s Hage*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (1041)

(1394) L. J. VAN DER WEE te Helmond zijn te bekomen:

ANTIPHONAIRE DE St. GREGOIRE, facsimile du manuscrit de St Gall, copie authentique de l'authographe écrite vers l'an 790; accompagné
1°. d'une notice historique;
2°. d'une dissertation donnant la clef du chant gregorien, dans les antiques notations;
3°. de divers monuments, tableaux neumatiques inédits etc., par le R. P. L. LAMBILLOTTE S. J. un magnifique vol. gr. in 4°. . . . . . f 16.00

C. DE SMET S. J. STICHTING VAN DE R. C. KERK, als ook de heilige en roemwaardige personen van Nederland in de 10 eerste eeuwen, 1 vol. in 8°. a deux colonnes de 320 pag. . . . . . f 0.95.

JEAN FORNICI. INSTITUTIONS LITURGIQUES, 1 vol. in 12° . . . . . f 0.75.

DONOSO CORTES. ESSAI sur le Catholicisme, le Liberalisme et le Socialisme, in 12°. . . . . . f 0.85.

MOORE CAPES. QUATRE ANNEES d'expérience de la religion catholique . . . . . f 0.30.

De Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is door aankoop eigenaar geworden van:

LESSEN en EVANGELIEN

GELIJK DEZELVE DOOR HET GANSCHE JAAR ONDER DE HEILIGE DIENST GELEZEN WORDEN.

OP NIEUW VERTAALD

DOOR

M. A. VAN STEENWIJK, Pastoor te Amsterdam.

Verbeterde Uitgave.

Het is bekend, dat in de eerste uitgave van dit werk vele onnaauwkeurigheden waren ingeslopen, welke alle in deze uitgave VERBETERD zijn, zoodat men thans dit werk als een der beste Evangelieboeken kan beschouwen, terwijl het zich ook bijzonder aanbeveelt door duidelijken druk en versierd is met eenen fraaijen titel in staal gegraveerd.

De prijs van de eerste uitgave was ingenaaid f 3 25. Deze kost thans f 1,80, kunnende dezelve mede in verschillende soorten van banden geleverd worden.

Bij denzelven wordt met succes gedebiteerd:

GEDICHTEN

UIT DE

VERSCHILLENDE TIJDPERKEN

DER

NOORD- EN ZUID-NEDERLANDSCHE LITERATUUR,

DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

Eerste Bundel: 1170—1600.

Prijs f 1.25.

Het 2e Deel is ter perse.

Ook zijn nog eenige weinige Exempl. van dit werk voorhanden in gr. 8o., op best papier gedrukt en gecartonneerd. Prijs f 2 40.

BERIGT AAN DEN BOEKHANDEL.

Naar aanleiding der brieven, die de ondergeteekende van sommige Heeren Boekhandelaren ontvangt, schijnen dezen den inhoud der Circulaire, in der tijd door den ondergeteekende aan hen gezonden, nopens de uitgave van den Almanak, onder redactie der Heeren ALBERDINGK THIJM en VAN NOUHUYS, niet goed begrepen te hebben. Hij heeft daarin hun, die een bepaald getal Ex. voor rekening bestelden, een extra rabat toegestaan, en zij, die zulks niet verlangden, gevraagd, hoe veel Ex. zij *denken* te zullen kunnen verkoopen, welk getal hij hun dan in commissie zou zenden, onder voorwaarde, dat bij de eerste aanvrage, door middel van dit dagblad, dezelve terug moesten worden gezonden. Hieruit blijkt, dat hij dezelve *wel in commissie wil zenden*, doch (en dit is in de genoemde circulaire ook vermeld) *alleen aan hen, die het als zoodanig verlangd getal zullen opgegeven hebben;* waarbij gevoegd is, dat het alzoo aan hem niet te wijten zal zijn, als sommige Boekhandelaren, die mogten verzuimen het benoodigd getal Exemplaren aan te vragen, van de toezending van den Almanak mogten verstoken zijn.

AMSTERDAM, 23 Sept. 1851. C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.